

velser udfærdiget forud for det aktuelle sygdomsforløb.

Det skal bl.a. ses på baggrund af, at det i praksis vil være endog meget vanskeligt at forudsige med hvilken styrke og karakter en evt. sindslidelse vil komme til udtryk, og ikke mindst i hvilket omfang sindslidelsen vil medføre en reduceret evne til at varetage egne interesser i den konkrete situation. Der er dermed en nærliggende risiko for, at en forhåndstilkendegivelse afgivet forud for det aktuelle sygdomsforløb ikke afspejler den pågældendes interesse i den aktuelle situation.

Jeg finder således bindende forhåndstilkendegivelser problematiske i forhold til målsætningen om, at indlæggelse og behandling i psykiatrien i videst muligt omfang skal gennemføres uden tvang på baggrund af patientens frivillige og informerede samtykke i den aktuelle situation.

Er det i visse tilfælde nødvendigt at gennemføre indlæggelse og behandling, som den pågældende patient modsætter sig, bør det alene ske med udgangspunkt i psykiatrilovens regler om frihedsberøvelse og tvangsanvendelse, herunder med de retssikkerhedsgarantier, som er forbundet hermed.

For så vidt angår evt. anvendelse af bindende forhåndstilkendegivelser i andre lande kan jeg oplyse, at Sundhedsministeriet ikke umiddelbart er i besiddelse af oplysninger om disse forhold.

Spm. nr. S 3401

Til sundhedsministeren (26/7 2000) af:

Kim Andersen (V):

»Kan ministeren afvise, at der hensigtsmæssigt kunne indføres en regel i psykiatriloven, som ligner den, der er vedtaget på området for behandling af narkomisbrugere (L 104), hvor man i dag ifølge lovgivningen har mulighed for i en kort periode at tvangstilbageholde narkomisbrugere i behandling, uanset at vedkommende ønsker at udtræde af behandlingsordningen, såfremt vedkommende har givet sit samtykke hertil på forhånd?«

Svar (10/ 8 2000)

Sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen):

Det fremgår af L 349 af 14. maj 1992 om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling, som ændret ved lov nr. 257 af 12. april 2000, at der kan gives stofmisbrugere tilbud om at indgå i behandling for stofmisbrug med mulighed for tilbageholdelse.

Kontrakten om behandling med mulighed for tilbageholdelse indgås mellem stofmisbrugeren og behandlingsinstitutionen før behandlingen påbegyndes.

Når der foreligger en kontrakt mellem stofmisbrugeren og behandlingsinstitutionen, kan der i henhold til lovens § 5 ske tilbageholdelse, hvis der er en begrundet formodning om, at stofmisbrugeren vil afbryde den aftalte behandling, og det vil være uforsvarligt ikke at tilbageholde den pågældende, fordi

- 1) udsigten til ophøret af misbruget eller en betydelig og afgørende bedring af tilstanden ellers vil blive væsentligt forringet eller
- 2) stofmisbrugeren frembyder nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre.

For så vidt angår mulighederne for tvangstilbageholdelse af psykiatriske patienter kan det oplyses, at tvangstilbageholdelse i henhold til psykiatrilovens § 10 skal ske såfremt patienten er sindssyg eller befinder sig i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed, og det vil være uforsvarligt ikke at frihedsberøve den pågældende med henblik på behandling, fordi

- 1) udsigten til helbredelse eller en betydelig og afgørende bedring af tilstanden ellers vil blive væsentligt forringet eller
- 2) den pågældende frembyder nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre

Som det fremgår indebærer psykiatriloven således en forpligtelse til at tvangstilbageholde indlagte patienter med udgangspunkt i de samme hensyn, som kan begrunde tilbageholdelse af stofmisbrugere på det sociale område.

Jeg finder det på den baggrund ikke hensigtsmæssigt at indføre yderligere regler i psykiatriloven om disse forhold.